

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/zolnierze-wykleci/106114,Podporucznik-Henryk-Wieliczka-Lufa.html>

Zarząd miejski gminny w Obszance pow. Siedlce lubelskie
miejscowość, powiat województwo

stwierdza tożsamość niżej wymienionej osoby:

 Rysopis

Wzrost wyoki

Oczy niebieskie

Włosy blond

Znaki szczególne /

Nazwisko Muszkowski

Imiona Henryk
dla mężczyzn nazwisko panieńskie

Data urodzenia 18. VIII 1920

Miejsce urodzenia Obszance
pow. Siedlce

Zawód rolnik

Zameldowany dnia od urodzenia
Obszance
ulica, Nr. domu, mieszkania

Muszkowski Henryk
własnoręczny podpis

Data wystawienia zaświadczenia 19. III 1947 r.

M. P. Obszance
ZARZĄD GMINNY
W OBSZANCIE
POWIAT
SIEDLECKI
1

Podpis urzędnika gminy B...

Tymczasowe zaświadczenie tożsamości Henryka Wieliczka „Lufa”, wystawione na fałszywe nazwisko (z zasobu IPN)

ARTYKUŁ

Podporucznik Henryk Wieliczka „Lufa”

OKRES HISTORYCZNY

(1948-1956) Stalinizm w Polsce

Autor: ANNA PŁOŃSKA 14.03.2024

14 marca 1949 r. rozstrzelano ppor. „Lufę” na Zamku w Lublinie. Ciało żołnierza 5. Brygady Wileńskiej AK pochowano w bezimiennym grobie. Jego bohaterskie losy miały ulec zapomnieniu...

„I szumi stary las,
Przyjaciół wierny druh
Do snu kołysze nas,
Swą piosnką budzi nas ze snu.
To dla nas jodeł śpiew,
I urok, co w nim tkwi
Bo wsiąkła w leśny mech
Niejedna kropla naszej krwi”.

Słowa te, zaczerpnięte z partyzanckiego utworu zatytułowanego „Noc zapada nad cichym jeziorem” (lub „Zaszumił stary las”), powstałego w grudniu 1943 r., wymownie oddają koleje losu ppor. Henryka Wieliczki ps. Lufa, żołnierza 5. Brygady Wileńskiej AK.

Partyzancki szlak

Henryk Wieliczko, syn Bolesława i Jadwigi, urodził się 18 sierpnia 1926 r. w Wilnie (niektóre źródła podają inny rok urodzenia, tj. 1922 r.).

Od września 1943 r. był podkomendnym kpt. Wincentego Mroczkowskiego „Zapory”, któremu podlegali partyzanci z rozbitego oddziału por. Antoniego Burzyńskiego „Kmicica”, zamordowanego przez Sowietów w końcu sierpnia 1943 r. Następnie współtowarzyszami broni Henryka Wieliczki stali się żołnierze 5. Brygady Wileńskiej AK, w szeregach której walczył m.in. z Niemcami pod Worzianami (31 stycznia 1944 r.) i z sowiecką partyzantką pod Radziuszami (2 lutego 1944 r.).

Po rozwiązaniu oddziału przez mjr. Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszka (23 lipca 1944 r. pod Porzeczem na Grodzieńszczyźnie), Henryk Wieliczko przedzierał się wraz z grupą ppor. Mieczysława Kitkiewicza ps. Kitek do Puszczy Augustowskiej, gdzie wyznaczone zostało miejsce koncentracji. W trakcie przeprawy został rozbrojony przez Sowietów i skierowany do 6. batalionu zapasowego 2. Armii WP w Dojlidach Górnych, leżących niedaleko Białegostoku.

Henryk Wieliczko ps. Lufa (fot. z zasobu IPN)

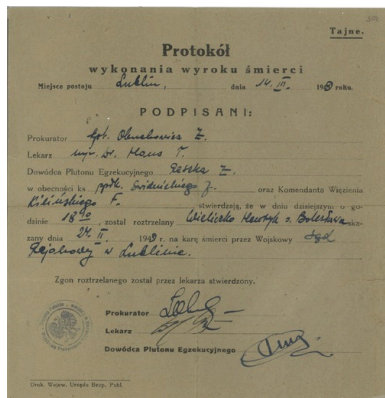

Żołnierze 5. Brygady Wileńskiej AK. Białostoczczyzna, 1945 r. (fot. z zasobu IPN)

Członkowie 5. Brygady Wileńskiej

Tymczasowe zaświadczenie tożsamości Henryka Wieliczko „Lufa”, wystawione na fałszywe nazwisko (z zasobu IPN)

Protokół wykonania wyroku śmierci na Henryku Wieliczce. Lublin, 14 III 1949 r. (z zasobu IPN)

Niejedna kropla naszej krwi

W czerwcu 1948 r., na wieść o śmiertelnej chorobie swojego ojca ppor. „Lufa” poprosił o urlop, aby odwiedzić rodzinę. Podczas powrotu do oddziału został aresztowany na stacji kolejowej w Siedlcach i postrzelony, gdy bezskutecznie próbował ratować się ucieczką.

24 lutego 1949 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Lublinie w trybie doraźnym skazał ppor. Henryka Wieliczkę na karę śmierci. Wyrok wykonano 14 marca 1949 r., a ciało „Lufy” pochowano w bezimiennym grobie. Jego bohaterskie losy miały ulec zapomnieniu...

Dzięki pracom prowadzonym przez Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN, w kwietniu 2021 r. szczątki ppor. Henryka Wieliczki zostały odnalezione na cmentarzu przy ul. Unickiej w Lublinie. Nieco ponad rok później, 29 czerwca, na lubelskiej nekropolii przy ul. Lipowej, odbył się uroczysty pogrzeb dzielnego żołnierza mjr. „Łupaszki”.

* * *

Warto nadmienić, iż postać ppor. Henryka Wieliczki zainspirowała członków koszalińskiego Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznych GRYF do wyprodukowania filmu pt. „Pseudonim Lufa”, którego premiera odbyła się w grudniu 2021 r.

Więcej interesujących materiałów na profilu **Archiwum IPN**

COFNIJ SIĘ